

Pusė popieriaus lapo

Augustas Strindbergas

Iš švedų kalbos vertė Iveta Zakarauskaite Jacquemot

Paskutinis sunkvežimis su baldais išvažiavo, jaunas vyras su gedulo juosta ant skrybėlės dar kartą perėjo tuščius kambarius, kad įsitikintų, jog nieko nepamiršo.

Ne, jis nieko nepamiršo, visiškai nieko. Jis išėjo į priėškambarį, tvirtai nusprendęs daugiau niekuomet negalvoti apie tai, ką jis čia išgyveno. Bet štai, priėškambaryje, prie telefono, jo akys užkliuvo ant prikaltos popieriaus skiautės. Ji buvo prirašinėta įvairiais braižais, kai kur tvarkingai rašalu, kitur prikeverzota pieštuku arba raudonu tušinuku. Ten buvo surašyta visa jo istorija, viskas, kas įvyko per šį trumpą dvejų metų laikotarpį. Viskas, ką jis norejo pamiršti buvo ten. Dalelė žmogaus gyvenimo ant nedidelio popieriaus lapo.

Jis nukabino lapelį. Tai buvo toks išblukęs popiergalis, pageltęs ir persišviečiantis. Padėjęs jį ant židinio atbrailos, jis palinko ir įniko skaityti.

Pirmiausia jis perskaite moters vardą: 'Alisa'. Tai buvo gražiausias vardas pasaulyje, taip jam atrodė, nes tai buvo jo sužadėtinės vardas. Šalia- skaičiai '1511'. Tikriausiai tai buvo bažnytinės psalmės numeris.

Žemiau buvo parašyta: 'Bankas'. Tai buvo jo darbas. Jo šventas darbas, kuris pelnė duoną, namus ir žmoną- gyvenimo pamatą. Jis buvo perbrauktas! Mat bankas žlugo. Vėliau jam pavyko įsidarbinti kitame banke, bet šis trumpas laikotarpis buvo labai neramus.

Ir štai pagaliau. 'Gėlių pirkimas' ir 'vežikas'. Sužadėtuvių, laikotarpis, kai jo kišenės buvo prikimštos pinigų.

Po to- 'baldų pardavėjas', 'tapetuotojas'- jis kuria būstą. 'Kraustymosi agentūra'- jis įsikelia. 'Operos bilietų kasa: 5050'. Jie ką tik susituokę ir sekmadieniais lankosi operoje.

Tai jų maloniausia valandėlė- tyliai sėdėti kitapus užuolaidų, apsuptiems pasakų šalies grožio ir harmonijos.

O po to vyro vardas. Perbrauktas. Tai buvo draugas, užėmęs aukštą padėtį viduomenėje, bet nesugebėjęs pakelti laimės naštos. Jis puolė ir nesuvaldomai krito žemyn, turėjo išvykt iš šalies. Tai taip trupu.

Čia rodos sutuoktinių gyvenime įvyko kažkas naujo. Moters ranka pieštuku įrašyta: 'Ponia'. Kokia ponija? A, toji, vilkinti ilgą palatą, maloniu, užjaučiančiu veidu. Ji vaikšto tyliai ir į miegamąjį eina pro koridorių, niekuomet pro svetainę. Po jos vardu parašyta: 'Daktarė L'.

Pirmą kartą lape pasirodo giminaitis: ‚Mama‘. Tai uošvė, kuri iš pradžių nenorėjo trukdyti jaunavedžių ir laikėsi nuošaliai, bet dabar, kviečiama ištikus nelaimėi, noriai atvyksta, nes jos reikia.

Čia prasideda raudona ir mėlyna keverzonė. ‚Darbo birža‘- tarnaitė išvyko, reikia naujos. ‚Vaistinė‘. Oj, tamsėja akyse. ‚Pieninė‘. Iš čia užsakomas pienas, neužkrėstas tuberkulioze.

‚Bakalėjininkas‘, ‚mėsininkas‘ ir taip toliau. Namų reikalai tvarkomi telefonu, nes šeimininkės nėra. Ji nepalieka lovos.

Tai kas buvo parašyta toliau, jis negalėjo perskaityti, nes jo akys sudrėko. Kaip skęstantysis jūroje negali įžvelgti pro sūrų vandenį. Bet ten buvo parašyta: ‚Laidojimo biuras‘. Juk viskas aišku. Vienas didelis ir kitas mažesnis, nereikia aiškinti- ‚karstas‘. O skliausteliuose buvo parašyta ‚pelenai‘.

Daugiau nebuvo nieko. Viskas baigėsi ‚pelenais‘ ir pelenai yra viskas, kas liko iš jo gyvenimo. Jis paėmė pegeltusį popierių, pabučiavo ir įsikišo į kišenę.

Per dvi minutes jis dar kartą išgyveno dvejus savo gyvenimo metus. Kai jis išėjo, jis nebuvo sulinkęs, atvirkščiai, jis ėjo aukštai iškėlęs galvą lyg laimingas ir išdidus žmogus, nes jautė, jog jam gyvenimas davė gražiausia, ką žmogus gali patirti. O kiek daug to niekuomet nepatiria!